21501-08 Milieuraad

Nr. 1061 Brief van de minister van Klimaat en Groene Groei

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 oktober 2026

In het tweeminutendebat d.d. 7 oktober jl. over de Milieuraad van 12 oktober as. is door het lid Van den Berg (JA21) een motie ingediend om verschillen in kaart te brengen rond compensatie voor hoge elektriciteitskosten van de industrie tussen lidstaten in de EU (Kamerstuk 21 501-08, nr. 1052). Hoge elektriciteitskosten hebben een effect op de concurrentiepositie van de Nederlandse industrie. Het kabinet heeft oplopend tot € 1 miljard per jaar beschikbaar gesteld om energiekosten te compenseren en de Indirecte Kostencompensatie (IKC) regeling te verlengen en uit te breiden naar andere sectoren.

Andere lidstaten hebben dezelfde mogelijkheid om compensatie te bieden aan de industrie om hoge elektriciteitskosten voor de industrie te dempen, op basis van het geldende staatssteunkader. Staatssteun is een exclusieve bevoegdheid van de Europese Commissie. De Commissie oordeelt op basis van de geldende staatssteunkaders of eventuele compensatie proportioneel is en niet tot onevenredige verstoring van de interne markt leidt en hanteert daarmee voor elke vorm van compensatie dezelfde toetsingskaders.

De wijze waarop steun wordt ingericht door lidstaten is een nationale bevoegdheid en is afhankelijk van politieke keuzes en beschikbare budgetten in de betreffende lidstaat. Er kunnen daardoor verschillen tussen lidstaten ontstaan in hoogte en inrichting van deze compensatie. Bovendien zijn er ook andere vormen van subsidies voor de industrie, zoals als steun voor verduurzaming, waar verschillen tussen landen in bestaan. Dit kan ook effecten hebben op het gelijke speelveld tussen lidstaten. Gelet op verschillende situaties en context in alle lidstaten is niet elke regeling of compensatie die in een bepaalde lidstaat bestaat ook automatisch doelmatig in Nederland. Het eventueel matchen van staatssteun uit andere lidstaten kan leiden tot compensatie voor bedrijven die dat niet nodig hebben.

Gezien voorgaande context acht het kabinet het zinvol om de Kamer voor

1 december te voorzien van een inventarisatie van welke steunmaatregelen België, Duitsland en Frankrijk nemen op basis van het bestaande staatsteunkader (met name IKC en CISAF[1]) en hoe zij deze inrichten, en op basis daarvan voor zover mogelijk in kaart brengen of en zo ja in hoeverre er sprake is van aantoonbare achterstanden zoals door de indiener bedoeld. Vanwege voorgaande kan het kabinet deze motie de appreciatie oordeel Kamer geven.

[1] Clean Industrial Deal State Aid Framework

De minister van Klimaat en Groene Groei,
S. van Veldhoven-van der Meer